

โครงการ “คุณดูแลป่า เราดูแลคุณ”

รายละเอียดการอบรมและศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาดอยตุง

(พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เชียงราย

และรายชื่อป่าชุมชนที่เข้าอบรม

รุ่นที่ 2: 1 - 5 พฤศจิกายน 2563			
ลำดับ	จังหวัด	อำเภอ	บ้าน
1	แม่ฮ่องสอน	เมือง	สบป่อง
2	แม่ฮ่องสอน	ขุนยวม	ต่อแพ
3	แม่ฮ่องสอน	แม่ลาน้อย	แม่สุ
4	เชียงราย	พาน	ร้องบอน
ผู้เข้าร่วมอบรม			
ลำดับ	หลักสูตร	จำนวนผู้เข้าอบรม	
1	หลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่าง ยั่งยืน	12	คน
2	หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่าง ยั่งยืน	15	คน
รวม		27	คน

โครงการ “คุณดูแลป่า เราดูแลคุณ”

กำหนดการศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จ.เชียงราย

ระหว่างวันที่ 1 - 5 พฤศจิกายน 2563

หลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน และ
หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
วันอาทิตย์ที่ 1 พฤศจิกายน 2563		
17:00 น.	คณะตัวแทนป่าชุมชนเดินทางถึง โครงการพัฒนาดอยตุงฯ	- ลงทะเบียน และวัดอุณหภูมิ - เก็บสัมภาระเข้าที่พัก (รายละเอียดที่พักแจ้งให้ทราบ ณ วันที่มาถึง)
17:30 - 18:30น.	รับประทานอาหารเย็น	ณ ห้องอาหารครัวตำหนัก
18:30 – 19:30น.	แนะนำตัว และแลกเปลี่ยน ระหว่างหมู่บ้าน ณ ห้องประชุมคลับ 31	- เจ้าหน้าที่นำเสนอข้อมูลโครงการ “คุณดูแลป่า เราดูแลคุณ” และการอบรมเบื้องต้น - คณะตัวแทนป่าชุมชนแนะนำตัว และการดำเนินงานที่ผ่านมาของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อสร้างความคุ้นเคย - ตกลงกฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกัน - เจ้าหน้าที่ชี้แจงกำหนดการวันรุ่งขึ้น
20:00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย	
วันจันทร์ที่ 2 พฤศจิกายน 2563		
06.30 – 07.30น.	รับประทานอาหารเช้า	ณ ศาลาลีลาวดี
07.30 – 08.30น.	รับฟังบรรยายสรุปภาพรวม โครงการและการบริหารจัดการ กองทุนป่าชุมชน ณ ห้องประชุมอดิทธาธรรม	- ภาพรวมของโครงการ ○ รายละเอียดโครงการ ○ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ○ ความสำคัญของป่าชุมชน ○ แนะนำโครงการ T-VER และคาร์บอนเครดิต - ข้อกำหนดในการรับเงินกองทุน ○ วัตถุประสงค์และขอบเขตในการใช้เงินกองทุน ○ ระเบียบการดูแลรักษาป่า

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
		○ การจัดตั้งกรรมการกองทุนระดับหมู่บ้าน
08:30 น.	คณะเดินทางถึงแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ บริษัท นวัตกรรม จำกัด ไซต์ 1	
08.30 – 09.30น.	ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย กาแฟอาราบิก้าดอยตุง และโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมียบริษัท นวัตกรรม จำกัด ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 เป็นความร่วมมือกันของภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการปลูกป่าเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการพัฒนา ดอยตุงฯ โดยเลือกพืชที่ผลผลิตมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง สามารถนำไปแปรรูปและเพิ่มมูลค่าได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างรายได้ให้คนดูแลในระยะยาว เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้คนกับป่าอยู่ด้วยกันอย่างพึ่งพาพืชเศรษฐกิจที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ เลือกมาส่งเสริมคือ กาแฟพันธุ์อาราบิก้า และแมคคาเดเมีย ปัจจุบันกลายเป็นต้นแบบของการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม	- หลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง ○ การพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลาง ○ การพัฒนาเชิงพื้นที่ ○ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล (คนอยู่กับป่า) ○ การวัดผลการพัฒนา : ชาวบ้านได้อะไร - กิจกรรมพัฒนาแบบองค์รวมที่เหมาะสมกับพื้นที่ ○ การพัฒนาระบบน้ำ ○ การปรับปรุง บำรุงดิน ○ การจัดการการใช้ประโยชน์พื้นที่ (ดอยตุงโมเดล) ○ การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น กลาง ยาว เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ○ ป่าเศรษฐกิจ ○ แนวคิดการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ระยะยาว
09.30 - 10.00 น.	ออกเดินทางไปบ้านปางพระราชนาน	ใช้เส้นทางบ้านสี่หลิ่ง
10:00 - 10.30 น.	ศึกษาดูงานระบบน้ำ การทำเกษตรผสมผสานที่แปลงของนายสุภาพ ตาสามดี	- กิจกรรมพัฒนาแบบองค์รวมที่เหมาะสมกับพื้นที่ ○ การพัฒนาระบบน้ำ ○ การวางแผนการเพาะปลูกพืชที่สร้างรายได้ระยะสั้น กลาง ยาว ○ พาดูแปลงเกษตรเพื่อให้เห็นภาพจริง
10:30 - 11:00 น.	เดินทางไปโครงการพัฒนาดอยตุงฯ	
11.00 – 11.15น.	รับประทานอาหารว่าง ณ ห้องประชุมอดิทธาธรรม	

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
11:15 - 12.15 น.	แลกเปลี่ยนพูดคุยกับผู้นำและชาวบ้านดอยตุง-ปางมะหันท้องประชุมอดิโตนีเรียน	- อาชีพที่ทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้ ○ ปลุกและแปรรูปกาแฟ ชา ○ ตัวอย่างอาชีพอื่นๆ ในดอยตุง เช่น เกษตร หัตถกรรม ค้าขาย - กฎระเบียบชุมชนในการดูแลรักษาป่า
12.15 – 13.15น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
กำหนดการแยกหลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน		
13:15 - 15.15น.	บรรยายสรุปหลักการกระบวนการประเมินศักยภาพพื้นที่และทดลองปฏิบัติ ณ ห้องประชุม ชั้น 2 หอแห่งแรงบันดาลใจ	- การประเมินศักยภาพพื้นที่ ○ ความสำคัญของการประเมินศักยภาพพื้นที่ ○ การวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน 4 ด้าน ○ การให้คะแนน และการคำนวณพลังและความเร็ว-ช้าในการขับเคลื่อนในแต่ละประเด็น
15.15 – 15.30น.	รับประทานอาหารว่าง	
15.30 – 17.00น.	บรรยายหลักการคำนวณผลลัพธ์กิจกรรมพัฒนา ชาวบ้านได้อะไร และกระบวนการได้มาซึ่งแผนงานของชุมชน ถาม – ตอบ ณ ห้องประชุม ชั้น 2 หอแห่งแรงบันดาลใจ	- หลักคิดและขั้นตอนสำคัญของการวางแผนกิจกรรม - กระบวนการการสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง
กำหนดการแยกหลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน		
13:15 – 15:00น.	คณะวางแผนเข้าอบรมวิธีการวางแผนภาคทฤษฎีและการใช้อุปกรณ์ ณ ห้องประชุมอดิโตนีเรียน	- ประเด็นนำเสนอ ○ วิธีการวางแผนตัวอย่าง ○ กิจกรรมหลังจากสำรวจแปลงแล้วเสร็จ ○ การติดตามผลการดำเนินโครงการ ○ กิจกรรมการอนุรักษ์และเพิ่มพูนปริมาณคาร์บอนในป่า
14:30 - 15:00น.	เดินทางไปแปลงเพาะทำมวงและรับประทานอาหารว่างตามอัธยาศัย	

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
15:00 - 17:30น.	คณะวางแผนเรียนรู้เรื่องการใช้งาน การอ่านค่า การบันทึกข้อมูลของเครื่องมือในการสำรวจป่า ณ แปลงเพาะทำม่วง	- ประเด็นการเรียนรู้ ○ การฝึกใช้เครื่อง GPS และเข็มทิศ ○ การวางแผนตัวอย่าง ○ การฝึกใช้ไม้วัดความสูง กล้องวัดความสูง และเทป DBH ○ การบันทึกและกรอกข้อมูล
17:30 - 18:00น.	เดินทางไปโครงการพัฒนาตอยตุงฯ	
18:00 - 19:00น.	รับประทานอาหารเย็น	ณ ห้องอาหารครัวตำหนัก
19:00 - 20:00น.	กิจกรรม Wrap up ณ ห้องประชุม 1 VIP	<u>หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน</u>
วันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2563		
06.30 - 07.30น.	รับประทานอาหารเช้า	
กำหนดการแยกหลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน		
07:30 น.	ออกเดินทางกลับบ้านเมืองรวง	- ศึกษาดูงาน ณ บ้านเมืองรวง (ระยะทาง 68 กม. ระยะเวลาเดินทาง 1.20 ชม.)
09.00 – 12.00น.	ศึกษาดูงานบ้านเมืองรวง	
12.00 – 13.00น.	รับประทานอาหารกลางวัน ณ บ้านเมืองรวง	
13:00 – 14:30น.	เดินทางไปโครงการพัฒนาตอยตุงฯ	
14:30 – 15:20น.	กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และการต่อยอดทรัพยากรท้องถิ่น ครั้งแรก ณ ห้องประชุม 1 VIP	- วางแผนจัดทำแผนพัฒนาชุมชน - ระดมความคิดการพัฒนาต่อยอดทรัพยากรในชุมชน ○ ทรัพยากรในชุมชน ○ การเพิ่มมูลค่า ○ ปัจจัยในการพัฒนา/ต่อยอดทรัพยากรในชุมชน (ผลผลิตในชุมชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น) ○ สิ่งที่ต้องคำนึงถึง/ระวัง เมื่อพัฒนาสินค้า/บริการ ○ ช่องทางการขาย - แลกเปลี่ยนองค์ความรู้/ความคิดเห็นระหว่างชุมชน
15:20 – 15:30น.	พักเบรก	
15:30 – 17:30น.	กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และการพัฒนาต่อยอดทรัพยากรท้องถิ่น ครั้งหลัง	- นำเสนอแผนกลุ่มละ 10 นาที - ถามตอบ และแลกเปลี่ยนระหว่างชุมชน - เจ้าหน้าที่ ชี้แจงกำหนดการวันรุ่งขึ้น

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
	ณ ห้องประชุม 1 VIP	
กำหนดการแยกหลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน		
08:15 - 08:45น.	เดินทางไปยังพื้นที่ป่าสนบริเวณ เหนือศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงฯ	
08:45 - 11:45น.	คณะวางแผนฝึกการใช้เครื่องมือ และการวางแผนตัวอย่างในพื้นที่ จริง	- ประเด็นการเรียนรู้ ○ การเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการวางแผนตัวอย่าง ○ การแบ่งบุคลากรและหน้าที่ในการวางแผนตัวอย่าง ○ การเลือกพื้นที่ก่อนการวางแผนตัวอย่าง ○ ขั้นตอนการวางแผนตัวอย่างในพื้นที่จริง ○ การตรวจวัด DBH และความสูงของต้นไม้ การบันทึกค่าข้อมูลในพื้นที่จริง ○ การสุ่มตรวจสอบผลของการวางแผน
12:00 - 13:00น.	รับประทานอาหารกลางวัน	(ข้าวห่อ)
13:00 - 16:00น.	กิจกรรมต่อจากภาคเช้า	
17:00 - 17:30น.	เดินทางกลับเข้าที่พัก	
17:30 - 18:00น.	กิจกรรม Wrap up ณ ห้องประชุม VIP	<u>หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน</u> - งดคุยข้อมูลฝึกการบันทึกข้อมูลลงไฟล์ Excel
18:00 - 19:00น.	รับประทานอาหารเย็น	ณ ห้องอาหารครัวตำหนัก
19:00 - 20:00น.	กิจกรรม Wrap up ณ ห้องประชุม VIP	- การจัดการไฟป่า - แลกเปลี่ยนระหว่างชุมชน
วันพุธที่ 4 พฤศจิกายน 2563		
08.00 - 09.00 น.	รับประทานอาหารเช้า	
กำหนดการแยกหลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน		
09.00 - 10.00 น.	อบรมหลักสูตรอบรมการบริหาร จัดการกองทุนป่าชุมชน ครั้งแรก ณ ห้องประชุมอดิทธาเริ่ม	- รายละเอียดในการรับเงินกองทุน ○ การเปิดบัญชีธนาคาร + ผู้ลงนาม ○ ข้อเสนอโครงการในการใช้เงินกองทุน ○ รายงานการประชุมชาวบ้าน ○ รายงานผลการดำเนินงาน (งานและเงิน) - สอนการจัดทำข้อเสนอโครงการ และเอกสารอื่นๆ - รูปแบบการบริหารกองทุนแบบต่างๆ

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
		○ ตัวอย่างการใช้เงินกองทุนในกิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการปลูกป่า จ.น่าน ○ ตัวอย่างกองทุนหมุนเวียน เช่น กองทุนเมล็ดพันธุ์ กองทุนปศุสัตว์ ○ กองทุนรูปแบบอื่นๆ
10.00 – 10.10น.	รับประทานอาหารเช้า	
10.10 – 12:00น.	อบรมหลักสูตรอบรมการบริหารจัดการกองทุนป่าชุมชน ครั้งที่ ๑๑ ห้องประชุมอดิโตนเรียม	- การทำบัญชีรายรับ-จ่าย: การลงบัญชีรายรับ-รายจ่ายเบื้องต้น
กำหนดการแยกหลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน		
08:15 - 08:30น.	เดินทางไปยังห้องประชุมกระจก	
08:30 - 09:00น.	คณะวางแผนเรียนรู้ขั้นตอนหลังการสำรวจ ณ ห้องประชุมกระจก	- ประเด็นการเรียนรู้ ○ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ○ การเขียนรายงาน ○ การติดตามผลการดำเนินโครงการ ○ กิจกรรมการอนุรักษ์และเพิ่มพูนปริมาณคาร์บอนในป่า ○ การจัดทำแผนการดำเนินงานของคณะวางแผน
10:15 - 12:00น.	สรุปบทวนการอบรมและทดสอบวัดความเข้าใจ	- ประเด็นนำเสนอ ○ สรุปภาพรวมกิจกรรม ○ การฝึกทดสอบเพื่อวัดผลความเข้าใจ
12:00 – 13:00น.	รับประทานอาหารกลางวัน	ณ ห้องอาหารครัวตำหนัก
13:00 – 14:00น.	เยี่ยมชมพระตำหนักดอยตุง และสักการะพระรูปสมเด็จพระเจ้า	
14:00 – 14:45น.	เยี่ยมชมสวนแม่ฟ้าหลวง	
14:45 – 15:30น.	เยี่ยมชมหอแห่งแรงบันดาลใจ	
15:30 – 16:00น.	เดินทางไปศูนย์การเรียนรู้การจัดการพลังงานและสิ่งแวดล้อม ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานฝีมือ	
16:00 – 16:15น.	รับประทานอาหารเช้า ณ สำนักงานสิ่งแวดล้อม	

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
16:15– 18:00 น.	ศึกษาดูงานกิจกรรมด้านการจัดการขยะและทำปุ๋ย ณ สำนักงานสิ่งแวดล้อม	- การผลิตปุ๋ยหมักจากใบไม้และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร - การปลูกและการจัดการผักปลอดสาร
18:00 – 19:00น.	รับประทานอาหารเย็น	ณ ห้องอาหารครัวตำหนัก
19:00 – 20:00น.	ฟังบรรยายหัวข้อ การเพาะเห็ดและการใช้ประโยชน์จากป่าโดยไม่เผา โดย ดร.สุมิตร อธิพรหม ณ ห้องประชุม 1 VIP	- ระบบนิเวศ และชนิดเห็ด - ปัญหาการเผาป่า - การฟื้นฟูป่าร่วมกับการเพาะเห็ดเพื่อความยั่งยืน - การเพาะเห็ด
วันพฤหัสบดีที่ 5 พฤศจิกายน 2563		
07.00 –08.15 น.	รับประทานอาหารเช้า/ เช็กเอาท์	ณ ศาลาลีลาวดี
08:30 – 9.30 น.	สรุปการอบรมและชี้แจงการดำเนินงานขั้นต่อไป ณ ห้องประชุม 1 VIP	

หมายเหตุ:

1. กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

2. การเตรียมตัว

- ชุดสุภาพ รองเท้าสวมใส่สบาย หุ้มส้น เช่น รองเท้าผ้าใบ ที่เหมาะสำหรับการเดินในพื้นที่ลาดชัน และเปียกน้ำได้
- ผ้าปิดปาก
- ยาประจำตัว
- อุปกรณ์กันแดด/ฝน เช่น หมวก ปกอกแขน ร่มพับ เสื้อกันลม
- กระติกน้ำ หรือขวดน้ำส่วนตัว

3. เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันการระบาดของโรคโควิด – 19 ระหว่างการศึกษาดูงาน เจ้าหน้าที่จะตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายของวิทยากร ผู้เข้าร่วมอบรม และเจ้าหน้าที่สนับสนุนการศึกษาดูงาน และขอความร่วมมือล้างมือด้วยแอลกอฮอล์เจลบ่อยครั้ง และสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาศึกษาดูงาน

4. หากมีข้อจำกัดด้านอาหารหรือสุขภาพกรุณาแจ้งข้อมูลให้ผู้ประสานงานทราบก่อนเข้าร่วมศึกษาดูงาน